

PATVIRTINTA

2017 m. rugpjūčio 31 d. direktoriaus
įsakymu Nr. VV- 84

**BIRŽŲ R. VABALNINKO BALIO SRUOGOS GIMNAZIJOS
2017–2018 IR 2018–2019 MOKSLO METŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO
PROGRAMŲ UGDYMO PLANAI**

**I SKYRIUS BENDROSIOS
NUOSTATOS**

1. 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų gimnazijos pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planai (toliau – ugdymo planai) reglamentuoja pagrindinio, vidurinio ugdymo programų, (toliau – ugdymo programos) ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą. Vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais, sudaromi 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų gimnazijos ugdymo planai.

2. Gimnazijos ugdymo planų tikslas – apibrėžti bendruosius ugdymo programų vykdymo reikalavimus ir pateikti rekomendacijas mokytojams ugdymo turiniui formuoti ir ugdymo procesui organizuoti, kad kiekvienas mokinys pasiektų asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą.

3. Gimnazijos ugdymo planų uždaviniai:

3.1. išdėstyti gaires gimnazijos ugdymo turiniui kurti ir jo įgyvendinimą užtikrinančiam gimnazijos ugdymo planui parengti;

3.2. nurodyti minimalų privalomą pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti;

3.3. kurti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi.

4. Gimnazijos ugdymo planuose vartojamos sąvokos:

4.1. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

4.2. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

4.3. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

4.4. **Gimnazijos ugdymo planas** – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas, vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

4.5. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

4.6. **Specialioji pamoka** – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

4.7. **Specialiosios pratybos** – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

4.8. Kitos gimnazijos ugdymo planuose vartojamos sąvokos, apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

**PIRMASIS SKIRSNIS
MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS**

5. Ugdymo organizavimas 5–8, I–IV gimnazijos klasėse:

5.1. 2017–2018 mokslo metai.

5.1.1. Mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2017 m. rugsėjo 1 d.

5.1.2. Ugdymo proceso trukmė 5–8, I–III gimnazijos klasės mokiniams – 181 ugdymo diena (iki 2018 m. birželio 15 d.), IV gimnazijos klasės mokiniams – 166 ugdymo dienos (iki 2018 m. gegužės 25 d.).

5.1.3. Ugdymo procese skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2017 m. spalio 30 d. – lapkričio 3 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2017 m. gruodžio 27 d. – 2018 m. sausio 3 d.
Žiemos atostogos	2018 m. vasario 19 d. – vasario 23 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2018 m. balandžio 3 d. – balandžio 6 d.

5.1.4. Vasaros atostogos skiriamos 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokiniams- nuo 2018-06-18 iki 2018-08-31 d..

5.1.5. Vasaros atostogos IV gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo ir mokslo ministro nustatytai brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.

5.2. 2018–2019 mokslo metai.

5.2.1. Mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2018 m. rugsėjo 1 d.

5.2.2. Ugdymo proceso trukmė 5–8, I–III gimnazijos klasės mokiniams – 185 ugdymo dienos (iki 2019 m. birželio 21 d.), IV gimnazijos klasės mokiniams – 165 ugdymo dienos (iki 2019 m. gegužės 24 d.).

5.2.3. Ugdymo procese skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2018 m. spalio 29 d. – lapkričio 2 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2018 m. gruodžio 27 d. – 2019 m. sausio 2 d.
Žiemos atostogos	2019 m. vasario 18 d. – vasario 22 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2019 m. balandžio 23 d. – balandžio 26 d.

5.2.4. Vasaros atostogos skiriamos 5-8, I-III gimnazijos klasės mokiniams- nuo 2019-06-20 iki 2019-08-30 d..

5.2.6. Vasaros atostogos IV gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo ir mokslo ministro nustatytai brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki 2019 m. rugpjūčio 31 d.

6. 2017-2018 m.m. 1 pusmetis 5-8, I-III g. klasių mokiniams- 2017-09-01- 2018-01-26, IV g. klasės mokiniams- 2017-09-01-2018-01-19, 2 pusmetis 5-8, I-III g. klasių mokiniams- 2018-01-29-2018-06-15, IV g. klasės mokiniams- 2018-01-22- 2018-05-25.

7. 2018-2019 m.m. 1 pusmetis 5-8, I-II g. klasių mokiniams – 2018-09-01- 2019-01-25, IV g. klasės mokiniams 2018-09-01-2019-01-11, 2 pusmetis 5-8, I-III g. klasių mokiniams- 2019-01-28- 2019-06-21, IV g. klasės mokiniams- 2019-01-14- 2019-05- 24.

8. 2017-2018 m.m. 10 ugdymo dienų.

Eil. Nr.	Ugdymo dienos	Mėnuo	Atsakingi organizatoriai
1.	Sporto ir sveikatingumo diena.	rugsėjis	Darbo grupė, klasių vadovai
2.	Kalėdinis renginys*	gruodis	Darbo grupė, klasių vadovai
3.	Gimnazijos vardadienis	vasaris	Darbo grupė, klasių vadovai
4.	Lietuvos atkūrimo šimtmečio minėjimas*	vasaris	Darbo grupė, klasių vadovai
5.	Etnokultūrai skirta diena	kovas	Darbo grupė, klasių vadovai
6.	Žemės diena*	kovas	Darbo grupė, klasių vadovai
7.	Karjeros diena	balandis	Darbo grupė, klasių vadovai
8.	Talentų ir iniciatyvos diena.	balandis	Darbo grupė, klasių vadovai
9.	Kūrybinių partnerysčių renginiai*	gegužė	Darbo grupė, klasių vadovai
10.	Mokslo metų užbaigimo diena*	birželis	Darbo grupė, klasių vadovai

*Biržų r. savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyriaus rekomendacija (2017 birželio 2d. Įsakymas Nr. V- 446).

2018-2019 m. m. 15 ugdymo dienų paskirstymo klausimas bus sprendžiamas 2018 m. birželio mėn.)

9. Pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka.

10. Jeigu gimnazijos IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ar įskaitą pavasario (Velykų) atostogų metu, atostogų diena, per kurią jis laiko egzaminą ar įskaitą, nukeliama į artimiausią darbo dieną po atostogų. Jeigu IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu gali būti suteikiama laisva diena prieš brandos egzaminą. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

11. Gimnazijos vadovas, esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliają padėtį, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Ekstremalioji padėtis – tai padėtis, kuri susidaro dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar

socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Sprendimą dėl ekstremaliosios padėties paskelbimo nelaimės apimtoje savivaldybės teritorijoje priima savivaldybės administracijos direktorius. Gimnazijos vadovas apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja Biržų rajono savivaldybę.

12. Jei oro temperatūra – 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į gimnaziją gali nevykti 5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir kitų klasių mokiniai. Ugdymo procesas, atvykusiems į gimnaziją mokiniams, vykdomas. Mokiniais, neatvykusiems į gimnaziją, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama gimnazijos internetinėje svetainėje ir elektoriniame dienyne „Mano dienas“. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių.

ANTRASIS SKIRSNIS GIMNAZIJOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. GIMNAZIJOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

13. Gimnazijos ugdymo turinys formuojamas pagal gimnazijos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas) ir kt.

14. Gimnazijoje vykdomoms ugdymo programoms įgyvendinti rengiamas gimnazijos ugdymo planas. Gimnazijos ugdymo planas – tai ugdymo turinio įgyvendinimo, vadovaujantis gimnazijos susitarimais, bendrųjų ugdymo planų bendrosiomis nuostatomis ir bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais kitais teisės aktais, aprašas. Gimnazijos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, pateikiami konkretūs ugdymo proceso organizavimo sprendimai Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti. Gimnazijoje susitariama dėl gimnazijos ugdymo plano turinio, struktūros ir formos ir jo įgyvendinimo galimybių.

15. Gimnazijos vadovo įsakymu (2017-05-25 įsakymas Nr. VV-69) sudaryta darbo grupė gimnazijos ugdymo plano parengimui. Grupės darbu vadovauja gimnazijos direktorius. Gimnazijos ugdymo planas rengiamas, vadovaujantis demokratiškumo, subsidarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais.

16. Rengdama gimnazijos ugdymo planą, gimnazija remiasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis ir informacija, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, gimnazijos veiklos įsivertinimo duomenimis.

17. Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose dalyko turinys pateikiamas dvejiems mokslo metams. Gimnazija ugdymo dalykui mokytį per dvejus metus skiria ne mažiau pamokų, nei nurodyta šiuose BUP 124 ir 143 punktuose.

18. Gimnazijos ugdymo planas parengtas dvejiems mokslo metams. Gimnazija ugdymo organizavimo sprendimų kasmet atnaujinti neprivalo, jei jie atitinka Bendrųjų ugdymo planų nuostatas, gimnazijos išsikeltus ugdymo tikslus ir bendrąjį ugdymą reglamentuojančius teisės aktus.

19. Rengiant gimnazijos ugdymo planą ugdymo programai įgyvendinti susitarta dėl:

19.1. ugdymo turinio inovacijų, skatinančių proceso modernizavimo įgyvendinimą (nacionalinių

- ir tarptautinių projektų išbandymo, įgyvendinimo ir pritaikymo prie gimnazijos konteksto);
- 19.2. bendrų kalbos ugdymo reikalavimų gimnazijoje;
- 19.3. skaitymo, rašymo, kalbėjimo, skaičiavimo ir skaitmeninių gebėjimų ugdymo per visų dalykų pamokas, įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį;
- 19.4. mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo formų ir laikotarpių;
- 19.5. mokinių, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo lygio pasiekimų (toliau – žemi pasiekimai) nustatymo būdų, numatomų mokymosi pagalbos priemonių ir priemonių mokinių pasiekimams gerinti;
- 19.6. socialinės-pilietinės veiklos organizavimo mokantis pagal pagrindinio ugdymo programą;
- 19.7. dalykų mokymuisi skiriamų pamokų maksimalaus skaičiaus konkrečioje klasėje;
- 19.8. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos planuojant, vertinant ir reflektuojant ugdymo procesą;
- 19.9. vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo ypatumų;
- 19.10. ugdymo turinio integravimo nuostatų: kokias papildomas programas ir koku būdu numatoma integruoti į gimnazijos ugdymo turinį;
- 19.11. nuoseklios ir ilgalaikės socialines emocines kompetencijas ugdančios prevencinės programos pasirinkimo;
- 19.12. mokiniui siūlomų papildomai pasirinkti dalykų, dalykų modulių, atsižvelgiant į mokinio mokymosi poreikius ir šių dienų aktualijas;
- 19.13. pažintinės ir kultūrinės, meninės, sportinės, projektinės veiklos organizavimo (dermės su bendrosiomis programomis užtikrinimas, organizavimo laikas ir kt.);
- 19.14. mokymo(-si) virtualiosiose aplinkose prieinamumo, mokymosi išteklių panaudojimo;
- 19.15. mokymosi sąlygų sudarymo ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose (gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse ir kt.); mokinių įtraukimo į ugdymo proceso įgyvendinimą ir mokymosi aplinkos kūrimą;
- 19.16. brandos darbo organizavimo;
- 19.17. švietimo pagalbos teikimo;
- 19.18. neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizavimo: pasiūlos, galimybės rinktis ir organizavimo būdų; minimalaus grupės dydžio neformaliojo vaikų švietimo veikloms organizuoti;
- 19.19. mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo ir reikalavimų šiam planui numatymo;
- 19.20. pamokų, skiriamų mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, poreikio ir jų panaudojimo;
- 19.21. laikinųjų grupių dydžio ir sudarymo principų;
- 19.22. mokinio pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio, mokėjimo lygio keitimo arba pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio atsisakymo ir naujo pasirinkimo;
- 19.23. dalykų mokymo intensyvinimo;
- 19.24. pagilinto dalykų mokymo, kryptingo meninio ugdymo, dvikalbio ugdymo ir kt.;
- 19.25. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tikslų, būdų ir formų;
- 19.26. kitų gimnazijos ugdymo turinio įgyvendinimo nuostatų.
20. Mokiniais be privalomojo ugdymo turinio dalykų, numatytų Bendrųjų ugdymo planų 124, 143 punktuose, gimnazija siūlo pasirinkti pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių, kurių turinį nustato švietimo ir mokslo ministro patvirtintos ir (arba) gimnazijos parengtos ir gimnazijos vadovo patvirtintos programos. Gimnazija, rengdama pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių turinį, vadovaujasi Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535 „Dėl Bendrųjų formaliojo švietimo programų reikalavimų patvirtinimo“.
21. Bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytais atvejais gimnazija ugdymo proceso metu gali koreguoti gimnazijos ugdymo planą arba mokinio individualų ugdymo planą, atsižvelgdama į mokymo lėšas ir išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti. Gimnazijos ugdymo plane gali būti įteisinti sprendimai ir nenumatyti Bendruosiuose ugdymo planuose, jei jiems įgyvendinti pakanka mokymo lėšų ir pritaria gimnazijos taryba ir Biržų r. savivaldybė.
22. Gimnazijos ugdymo plane numatoma bendradarbiauti su NVŠ teikėjais ir kitais švietimo teikėjais, taip siekiant užtikrinti įgyvendinamų ugdymo programų tęstinumą, nuoseklumą, nustatytą Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl

Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašą, patvirtinimo“ (toliau – Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašas), perimamumą ir didinti mokinių galimybes rinktis dalykus ar jų modulius ne tik gimnazijoje, kurioje mokosi.

23. Gimnazijos ugdymo planą gimnazijos vadovas tvirtina iki mokslo metų pradžios, suderinęs su gimnazijos taryba ir Biržų r. savivaldybe.

TREČIASIS SKIRSNIS MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS GIMNAZIJOJE

24. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, sudaro sąlygas mokiniui mokytis mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų gimnazijos darbuotojų pagalba vienas kitam grįstoje psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, užtikrina tinkamą ir savalaikį reagavimą į patyčių ir smurto apraiškas. Gimnazijoje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia gimnazijos vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei savo veiklos planu .

25. Gimnazija, įgyvendindama gimnazijos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

25.1 Gimnazija priima sprendimą dėl sveikos gyvensenos stiprinimo ir pasirinktos prevencinės programos įgyvendinimo būdų:

25.1.1. „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos“ programą (2017 m. birželio 21 d. įsakymas Nr. VV – 73) integruoti į dalyko(-ų) ugdymo turinį;

25.1.2. Dalyvauti programoje „Sveika mokykla“ (2016 m. vasario 29 d. įsakymas Nr. VV - 42)

25.1.3. Gimnazijos direktoriaus įsakymu dalyvauti respublikiniuose, rajoniniuose ir kt. sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencinėse veiklose (Tolerancijos diena, savaitė be patyčių, ŽIV/AIDS diena ir kt.);

25.1.4. Per neformaliojo vaikų švietimo veiklas.

25.2 Gimnazija prevencinei programai įgyvendinti naudoja mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skirtas pamokas. apimančias patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat joje dalyvauti,

26. Gimnazija sudaro galimybes mokiniui kiekvieną dieną – prieš pamokas ar / ir tarp pamokų užsiimti fiziškai aktyvia veikla, kuri praplečia kūno kultūros pamokų turinį (Savivaldos akcijos).

27. Gimnazija, įgyvendindama gimnazijos ugdymo turinį, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma).

28. Į gimnazijos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa). Gimnazija priėmė sprendimą integruoti į dalykų turinį, įgyvendinti per neformaliojo švietimo veiklas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

29. Gimnazija, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, gimnazijos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija, pilietinis ugdymas) su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:

- 29.1. Pažintinė ir kultūrinė veikla;
- 29.2. Pilietinis ugdymas;
- 29.3. Socialinė (karitatyvinė) veikla.

30. Mokiniui, kuris mokosi:

30.1. pagal pagrindinio ir vidurio ugdymo programas pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis.

Direktorius įsakymu sudaromos galimybės pažintinėms ir kultūrinėms veikloms: dalyvauti muziejų, bibliotekų organizuojamose programose, renginiuose ir virtualiose erdvėse. Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, gilina žinias, tobulina pažintines kompetencijas ir ugdomi vertybines nuostatas, medijų ir informacinį raštingumą.

30.2 Pilietinis mokinių ugdymas organizuojamas, dalyvaujant gimnazijos ir vietos bendruomenės veiklose, kurios padeda teorines pilietiškumo žinias įprasminti praktinėje ar projektinėje veikloje, bendradarbiaujant su vaikų ir jaunimo organizacijomis, valdžios ir savivaldos institucijomis.

30.3. Socialinėmis (karitatyvinėmis) veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatomis ugdyti, gimnazijoje skiriama 10 valandų ir vadovaujama „Socialinės veiklos organizavimo tvarka“ (2015-09-14 direktoriaus įsakymas Nr.VV-92).

Skirtingo amžiaus mokiniams gali būti numatomos skirtingos socialinės-pilietinės veiklos kryptys. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama dienyne. Mokiniai savo socialinės - pilietinės veiklos įrodymus kaupys patys. Organizuojant šio pobūdžio veiklas, rekomenduojama numatyti galimybę mokiniui atlikti jas savarankiškai arba grupelėmis ir glaudžiai bendradarbiaujant su asociacijomis, savivaldos institucijomis ir kt.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMOŠI KRŪVIO REGULIAVIMAS

31. Siekiant tausoti mokinio sveikatą, mokykloje atliekama nuosekli mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę turi būti optimalus ir paskirstytas proporcingai. Rekomenduojama penktadienį organizuoti mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis.

32. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, negali būti daugiau kaip 7 pamokos per dieną.

33. Gimnazija užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokinius būtina informuoti ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai negali būti rašomi po ligos, atostogų, nerekomenduojami po šventinių dienų.

34. Gimnazija užtikrina, kad namų darbai:

- 34.1. atitiktų mokinio galias;
- 34.2. būtų naudingi grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi;
- 34.3. nebūtų užduodami atostogoms;
- 34.4. nebūtų skirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

35. Gimnazijoje esant mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų namuose, jie namų darbus atlieka skaitykloje ar nukreipiami į dienos centrą.

36. Penktų klasių mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriami minimalūs privalomų pamokų skaičiai. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiesiems dalykams(šokiui), dalykų moduliams mokytis 5–8 ir 9–10, gimnazijos I–II klasių mokiniams skiriamas, suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

37. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, rekomenduojamas maksimalus pamokų skaičius per savaitę gali būti ne daugiau nei 10 procentų didesnis už minimalų mokiniui skiriamų pamokų skaičių, nurodytą Bendrųjų ugdymo planų 124 punkte.

38. Mokymosi pagalbai gali būti skiriamos trumpalaikės ar ilgalaikės konsultacijos. Trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį, o ilgalaikės (trukmė lygi pamokos trukmei) įskaitomos į mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar kitu būdu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti

mokymosi pagalbą, apie mokinio daromą pažangą.

39. Mokinys gimnazijos vadovo įsakymu gali būti atleidžiamas nuo pamokų tų dalykų, kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų per einamuosius mokslo metus nugalėtojas: nuo dailės, muzikos, šokio, kūno kultūros, išimties atvejais – ir nuo kitų dalykų pamokų (ar jų dalies) lankymo, jei jis mokosi neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (ar yra jas baigęs) ar kitas neformaliojo vaikų švietimo programas. Sprendimas priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su formalųjį švietimą papildančio ugdymo ar neformaliojo vaikų švietimo programomis. Šių programų turinys turi derėti su bendrųjų programų turiniu.

40. Mokinys, atleistas nuo atitinkamų menų ar sporto srities dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita veikla arba mokytis individualiai. Gimnazija užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą (nukreipia į skaityklą). Kai šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, už mokinių saugumą atsako tėvai (globėjai, rūpintojai). Apie tai mokykla informuoja tėvus.

41. Gimnazija priima sprendimus dėl menų ir sporto srities ar kūno kultūros dalykų, o išimties atvejais – ir kitų dalykų vertinimų, gautų, mokantis pagal formalųjį švietimą papildančias programas, įskaitymo ir konvertavimo į pažymiais pagal dešimtbalę vertinimo sistemą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

42. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas yra gimnazijos ugdymo turinio dalis ir turi derėti su keliamais ugdymo tikslais. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą vadovaujamaši Ugdymo programų aprašu, Pagrindinio ugdymo ir Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą bei gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu (2017 m. birželio 21 d. įsakymas Nr. VV – 73).

43. Gimnazija priima sprendimus:

43.1. dėl mokinio pasiekimams ir pažangai vertinti ar / ir įvertinti būdų ir priemonių. Numato, ar mokinių pasiekimams ir pažangai vertinti ir įsivertinti bus naudojami: pažymiai (10 balų vertinimo sistema), komentarai, kaupiamieji taškai, aplankas (e. portfelis, e. aplankas), mokymosi pasiekimų aprašai, mokinio charakteristikos, mokinio sėkmės istorijos, į(si)vertinimas, aprašomasis vertinimas ir kt. Mokinių, kurie mokosi dalykų modulių, pasiekimai gali būti įvertinami pažymiu ar kitu būdu, pavyzdžiui, įrašu „įskaityta“. Įvertinimai gali būti įskaitomi į atitinkamo dalyko pasiekimų įvertinimą;

43.2. dėl vertinimo būdų mokantis pagal dalykų, pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programas;

43.3. dėl įvertinimo konvertavimo į dešimtbalę sistemą. Neprivaloma konvertuoti, jeigu mokinio pasiekimai įvertinti įrašais „įskaityta“, „neįskaityta“;

43.4. dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo formų dermės užtikrinimo (ypatingai mokytojams, dirbantiems su toje pačioje klasėje ugdomais mokiniais).

44. Mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, planuodami mokinių, pradedančių mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą, ugdymo organizavimą, atsižvelgia į Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją.

45. Gimnazijos ugdymo procese derinamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas.

46. Formuojamojo vertinimo paskirtis – padėti mokiniui mokytis, teikti ir gauti grįžtamąjį ryšį, stebėti daromą pažangą, suteikti pagalbą laiku, siekiant pagerinti mokinio pasiekimus.

Gimnazija diegia individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą ir tam naudoja turimus duomenis, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų ir kt. sukurtus stebėjimo įrankius arba juos kuria pati ir veiksmingai taiko.

Individualios mokinio pažangos paskirtis – stebėti, ar mokinio įgytų kompetencijų lygis optimalus, atitinkantis jam keliamus tikslus ir jo individualias galias, siekius bei patirtį, ar mokinys nuolat ir nuosekliai išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų; ieškoti būdų, kaip skatinti mokinio savistabą, atkaklumą, savo veiklos / mokymosi

į(si)vertinimą ir tobulinimą.

Individualios mokinio pažangos vertinime dalyvauja pats mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), ugdantys mokytojai ir kiti švietimo specialistai. Atsižvelgiant į vertinimo informaciją, koreguojamas mokinio mokymasis.

47. Diagnostiniu vertinimu nustatomi mokinio pasiekimai ir pažanga, kad būtų galima tikslingai planuoti tolesnį mokymąsi, suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti. Mokinio pasiekimų diagnostinis vertinimas gimnazijoje atliekamas reguliariai, pagal mokymo(si) logiką, aiškius vertinimo kriterijus, mokyklos susitarimus. Diagnostinio vertinimo metu mokinio pasiekimai įvertina gimnazijoje sutarta forma (tai fiksuojama pažymiais, kaupiamaisiais balais). Gauta informacija remiamasi analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

48. Mokinių pasiekimai baigiantis ugdymo laikotarpiui apibendrinami atsižvelgiant į bendrosiose programose pateiktus mokinių pasiekimų lygių požymių aprašymus ir įvertinami 10 balų sistemos pažymiais ar įrašu „įskaityta“, „neįskaityta“ arba „atleista“. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir gimnazijos direktoriaus įsakymą. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

49. Ugdymo laikotarpio pabaigoje (pusmečio) mokinio ugdymo pasiekimus / rezultatus apibendrina ir fiksuoja jį ugdęs dalyko mokytojas (arba kitas teisės aktais nustatytas asmuo), atsižvelgiant į atitinkame ugdymo laikotarpyje gautus įvertinimus, susietus su numatytais pasiekimais bendrosiose programose. Vertinimo kriterijai mokinio pasiekimams įvertinti turi būti susieti su bendrosiose programose konkretaus dalyko aprašytais vertinimo aprašais ir žinomi besimokančiajam.

50. Jeigu mokinys:

50.1. neatliko gimnazijos numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo ar kt.), gimnazija numato laiką (1-2 savaitės), per kurį jis turi atsiskaityti, ir suteikia reikiamą mokymosi pagalbą, iki mokiniui atsiskaitant. Jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per gimnazijos numatytą laiką neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų Pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „nepatenkinamai“;

50.2. neatliko gimnazijos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, gimnazijos vadovo pateisintų priežasčių (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, turi būti suteikta reikiama mokymosi pagalba.

51. Gimnazija Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime dalyvauja Biržų r. savivaldybės administracijos arba gimnazijos vadovo sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (pusmečio) įvertinimą.

52. Gimnazija apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) informuoja mokyklos nustatyta tvarka (per el. dienyną „Mano dienynas“) vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS, ĮGYVENDINANT PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

53. Gimnazija sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo galias ir siekti kuo aukštesnių pasiekimų.

54. Gimnazija paskiria asmenį, atsakingą už mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą, gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą.

55. Gimnazija, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

55.1. diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

55.2. ugdo mokinių pasididžiavimo savo gimnazija, mokymusi jausmus;

55.3. ugdo atkaklumą mokantis;

55.4. nuolat aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus gimnazijos bendruomenėje;

55.5. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypatingai iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka, migrantams ir kitiems, kurių lietuvių kalba nėra gimtoji, taip pat antramečiais mokiniams;

55.6. kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

55.7. tobulina gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui; jais grindžia reikiamus sprendimus dėl įvairių mokinių grupių, klasių mokinių pasiekimų dinamikos, mokytojų ir visos mokyklos indėlio į mokinių pažangą;

55.8. sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypatingai dalykines kompetencijas ir gebėjimus, individualizuoti ugdymą, organizuoti ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, berniukams ir mergaitėms. Mokytojai turi galimybę prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

55.9. skatina mokinius rinktis mokymosi strategijas, padedančias atskleisti kūrybingumą.

56. Gimnazija užtikrina ne atsitiktinę, bet sisteminę mokymosi pagalbą, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti), intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose ir pan.).

57. Kiekvieno mokinio mokymosi procesas gimnazijoje yra nuolat stebimas, siekiant laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis informuojami gimnazijos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), kartu su jais sprendžiamos žemų mokymosi pasiekimų problemos. Aukščiausius pasiekimus demonstruojantiems mokiniams taip pat siūloma ir suteikiama reikiama mokymosi pagalba, pavyzdžiui, rekomenduojama neformaliojo vaikų švietimo veikla mokykloje ar už mokyklos ribų ir kt.

58. Gimnazija mokymosi pagalbą teikia kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypatingai svarbi pagalba šiais atvejais: kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų; kai kontrolinis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai; kai mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus konkretaus dalyko įvertinimus; kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos; kai per Nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą mokinys nepasiekia patenkinamo lygmens, kai mokinys demonstruoja aukščiausio lygmens pasiekimus, kitais mokyklos pastebėjais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

59. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos reikalingumo mokiniui ir mokinio mokytojo rekomendacijų.

60. Gimnazija derina ir veiksmingai taiko mokymosi pagalbos būdus:

60.1. grįžtamąjį ryšį per pamoką; pagal jį nedelsiant turi būti koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

60.2. trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato gimnazija pagal mokymosi pagalbos poreikį;

60.3. pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

60.4. savanoriškos pagalbos būdus (tėvų, buvusių mokytojų ir kt.), trišalių pokalbių metodiką (mokinys – tėvai – mokytojas);

60.5. kitus, pasirinktus gimnazijos.

61. Teikiant mokymosi pagalbą, gali būti sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės gali būti sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių. Išskirtiniais atvejais mokymosi pagalba gali būti skiriama ir individualiai. Mokymosi pagalbai teikti, skiriant konsultacijas ar didesnę pamokų skaičių dalykui mokytis, panaudojamos pamokos, skirtos mokymosi pagalbai ir ugdymo poreikiams tenkinti. Šios pamokos gali būti panaudojamos ir teikiant pagalbą mokinių namų darbų užduotims atlikti. Mokymosi pagalbos veiksmingumas analizuojamas ir kompleksiškai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

62. Gimnazija sudaro galimybes kiekvienam mokiniui, ypatingai turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas namuose, specialiųjų ugdymosi poreikių pasirinkti jo poreikius, atliepančias įvairių kryptių neformaliojo vaikų švietimo programas.

63. Gimnazija kiekvienų mokslo metų pabaigoje, bendradarbiaudama su mokyklos mokinių savi

valdos institucija, įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, juos tikslina mokslo metų pradžioje ir, atsižvelgdama į juos, siūlo neformaliojo švietimo programas.

64. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos, atsižvelgiant į bendruosius valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų programų kriterijus, tvirtinamus švietimo ir mokslo ministro ir vykdomos patrauklioje ir saugioje mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus. Valandos kiekvienai programai įgyvendinti skiriamos visiems mokslo metams, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, periodiškumą, trukmę.

65. Gimnazija siūlo mokiniams skirtingų kryptių programas, atitinkančias jų saviraiškos poreikius, padedančias atsiskleisti pomėgiams ir talentams, kurios ugdo savarankiškumą, sudaro sąlygas bendrauti ir bendradarbiauti. Esant poreikiui ir galimybėms, neformaliojo vaikų švietimo veiklas galima derinti su formaliojo švietimo veiklomis, siekiant padėti vaikui siekti asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo rezultatų pasirinktose srityse. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

66. Direktorius išakymu siekiant optimizuoti mokinių mokymosi krūvius, integruojami kelių dalykų turiniai.

67. Programos gali būti įgyvendinamos:

67.1. integruojant į dalyko ar dalykų ugdymo turinį;

67.2. kaip laisvai mokinio pasirenkami dalykai;

67.3. kaip privalomi dalykai;

67.4. skiriant tam mokymosi dienų per mokslo metus;

67.5. kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklų dalis;

67.6. kitu gimnazijos pasirinktu būdu.

68. Gimnazija, priėmusi sprendimą dėl kurių nors programų integravimo į gimnazijos ugdymo turinį, pasirenka atitinkamus planavimo, organizavimo, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir fiksavimo būdus.

69. Dienyne („Mano dienynas“) integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti nurodoma:

69.1. integruojamoji tema dalykui skirtame apskaitos puslapyje ar skiltyje, jei integruojamoji programa integruojama į dalyko turinį. Jei integruojamas kelių dalykų turinys ir pamokoje dirba keli mokytojai, integruojamų dalykų pamokų turinį dienyne būtina įrašyti tų dalykų apskaitai skirtose elektroninio dienyno skiltyse ar puslapiuose;

69.2. integruojamoji programa kaip atskiras dalykas, jei ji įgyvendinama, skiriant jai pamokų kaip atskiram dalykui;

69.3. integruojamoji programa kaip atskiras dalykas, jei jai skiriamos atskiros mokymosi dienos per mokslo metus (nurodoma, kiek pamokų skiriama);

70. Gimnazija sudaro sąlygas ir skatina mokinius dalyvauti integruotuose gamtos, socialinių mokslų, matematikos, technologijų projektuose ar kitose veiklose, plėtoja neformaliojo ir formaliojo švietimo galimybes integruoti šiuos dalykus ir vykdomomis veiklomis prisideda prie mokslo populiarinimo ir inovacijų kultūros ugdymo.

71. Gimnazija analizuoja mokinių pasiekimus ir pažangą mokantis įgyvendinamą integruojamąją programą pasirinktu būdu ir priima sprendimus dėl įgyvendinimo kokybės gerinimo ar tolesnio turinio integravimo, taip pat stebi, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytus rezultatus, ir priima sprendimus dėl tolesnio mokymo organizavimo būdo.

72. Integruotas dalyko ir užsienio kalbos mokymas(is) – tai dalyko turinio mokymas(is) užsienio kalba. Tokio mokymo(si) tikslas – dalyko ir kalbinių kompetencijų ugdymas. Integruotas dalyko ir užsienio kalbos mokymas(is) gali būti įgyvendinamas:

72.1. dalyko ir užsienio kalbų mokytojams parengus ugdymo programą – ilgalaikį planą. Programą gali įgyvendinti dalyko mokytojas, užsienio kalbos mokytojas arba dalyko ir užsienio kalbos mokytojas kartu;

72.2. dalyko arba užsienio kalbos pamokose, arba kaip dalyko modulis, skiriant pagal poreikį pamoką(-ų) iš ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti numatytų pamokų.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

73. Gimnazija gali Bendruosiuose ugdymo planuose dvejiems metams nustatyta pamokų skaičių skirti trumpesniai laikotarpiui, kad mokiniai, intensyviau mokydami, dalyko bendrojoje programoje numatytus pasiekimus pasiektų per trumpesnę laikotarpį. Gimnazija 2017-2018 m.m. dalykų mokymo intensyvinimo nenumato.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

74. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į mokinio turimą patirtį, motyvaciją, interesus, siekius, gebėjimus, mokymosi stilių, pasiekimų lygius, nes mokiniui pagal tai turi būti pritaikomi mokymosi uždaviniai ir užduotys, ugdymo turinys, metodai, mokymo(si) priemonės, mokymosi tempas, mokymosi aplinka ir gali būti skiriamas nevienodai mokymosi laiko. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau siekti individualios pažangos. Juo taip pat kompensuojami brendimo, mokymosi tempo netolygumai, atsirandantys vertikaliojo skirstymo klasėmis pagal mokinių amžių sistemoje.

75. Diferencijavimas taikomas:

75.1. mokiniui individualiai;

75.2. mokinių grupei:

75.2.1. pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, pritaikant įvairias mokymosi strategijas;

75.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, brandos darbai, darbo grupės), sudarant mišrias arba panašių polinkių, interesų mokinių grupes.

76. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, gali būti trumpo laikotarpio – tik tam tikroms užduotims atlikti arba tam tikro dalyko pamokoms. Dėl pergrupavimo tikslų ir principų turi būti tariamasi su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), jis neturi daryti žalos mokinio savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms, mokinių santykiams klasėje ir gimnazijoje. Gimnazija analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, individualizavimas, kokį poveikį jis daro pasiekimams ir pažangai, priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus, atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

77. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis pasiekti aukštesnius ugdymo(si) pasiekimus, prisiimti asmeninę atsakomybę, įgyti reikiamas kompetencijas, išsikelti įgyvendinamus tikslus ir jų siekti.

78. Individualų ugdymo planą privaloma sudaryti:

78.1. mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą;

78.2. asmeniui, atvykusiam mokytis iš užsienio;

78.3. mokiniui, kuris mokomas namie.

79. Gimnazija priima sprendimą dėl mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, individualaus plano sudarymo būtinumo. Rekomenduojama individualų planą sudaryti mokiniui, kurio pasiekimai žemi, arba mokiniui, kurio pasiekimai aukšti (ypatingai galinčių pasiekti aukščiausią ir aukštą lygmenį, gabumams plėtoti ir gebėjimams ugdyti, ir siekti individualios pažangos).

80. Siekiant stebėti individualią mokinio pažangą ugdymo procese, mokytojams rekomenduojama individualiame ugdymo plane apibrėžti individualius sėkmės kriterijus, numatyti mokinio ir mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) indėlį į mokinio mokymąsi ir kt. Mokinio individualus ugdymo planas gimnazijoje periodiškai peržiūrimas ir, jeigu reikia, koreguojamas.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS

GINNAZIJOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

81. Gimnazija:

81.1. organizuoja mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą, siekiant individualios kiekvieno mokinio mokymosi pažangos, puoselėjant jo sveikatą, socialumą ir brandą. Planuojama organizuoti ne mažiau kaip 3 tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimus mokyklos pasirinkta forma su mokytojais per mokslo metus;

81.2. užtikrina, kad tėvai ir gimnazija keistūsi abipusiai reikalinga informacija;

81.3. sudaro tėvams (globėjams, rūpintojams) sąlygas dalyvauti gimnazijos gyvenime, savanoriauti, kartu su mokytojais ir mokiniais spręsti mokymosi, pasiekimų gerinimo, elgesio, turiningo laisvalaikio, sveikos gyvensenos ir kitus klausimus;

81.4. užtikrina, kad tėvai (globėjai, rūpintojai) galėtų išsakyti lūkesčius ir pasiūlymus gimnazijos veiklai tobulinti.

82. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programą, skatina (ir konsultuoja) mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus):

82.1. sukurti mokiniams tinkamą, skatinančią mokyti, edukacinę aplinką namuose;

82.2. kelti vaikams pagrįstus mokymosi lūkesčius ir motyvuoti mokyti;

82.3. padėti vaikams mokyti namuose;

82.4. palaikyti ir stiprinti dvasinius ryšius su vaiku, jį ramiai išklausti, patarti, padėti, domėtis vaiko veiklomis gimnazijoje ir už jos ribų;

82.5. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose gimnazijoje ir už jos ribų.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

83. Gimnazija priima atvykusį asmenį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), mokyti pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą, informuoja Biržų r. savivaldybės administraciją ir numato atvykusio mokyti asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, kurios tikslas – veiksmingai reaguoti į atvykusių mokyti asmenų poreikius ir, bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais ir rūpintojais) ar teisėtais atstovais, sudaryti mokiniams galimybes sklandžiai integruotis į Lietuvos švietimo sistemą:

83.1. išklauso atvykusiųjų asmenų lūkesčius ir norus dėl mokymosi kartu su bendraamžiais, švietimo pagalbos poreikio ar poreikio tam tikrą dalį laiko intensyviai mokyti lietuvių kalbos;

83.2. aptaria gimnazijos teikiamos pagalbos formas ir būdus; gimnazijos, mokinio ir tėvų įsipareigojimus;

83.3. atsižvelgus į 83.1 ir 83.2 punktuose nurodytus dalykus parengia atvykusio mokinio įtrauktis į gimnazijos bendruomenės gyvenimą planą:

83.3.1. numato apytikrą adaptacinio laikotarpio trukmę;

83.3.2. pasitelkia mokinius savanorius, galinčius padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į gimnazijos bendruomenės gyvenimą, mokyti ir ugdyti;

83.3.3. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), jeigu mokinys nepilnametis;

83.3.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;

83.3.5. numato atvykusio mokinio individualios pažangos stebėjimą per adaptacinį laikotarpį;

83.3.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis;

83.3.7. kai mokinys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, organizuoja jo lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu (išlyginamosiose klasėse, grupėse ar kitomis formomis), kartu užtikrina, kad dalį laiko jis mokytųsi kartu su bendraamžiais. Intensyviai lietuvių kalbos mokoma(si) iki vienerių metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau), o pagalbos teikimas numatomas keleriems (2–4) metams.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS
MOKYMOSI ORGANIZAVIMAS IŠLYGINAMOSIOSE KLASĖSE AR GRUPĖSE

84. Išlyginamosios klasės (atskirais atvejais – grupės) gali būti steigiamos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininko (dalyvių susirinkimo) sprendimu, kuriuo nustatoma priėmimo į išlyginamąsias klases, grupes tvarka ir numatomos finansavimo galimybės. Gimnazijoje išlyginamųjų klasių ar grupių steigti nenumatoma.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS
UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE, KURIOJE
ĮTEISINTAS TAUTINĖS MAŽUMOS KALBOS MOKYMAS ARBA MOKYMAS
TAUTINĖS MAŽUMOS KALBA

85. Gimnazijos nuostatuose nėra įteisintas tautinės mažumos kalbos mokymas.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS
LAIKINŲJŲ MOKYMOSI GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

86. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, nustato laikinosios mokymosi grupės dydį pagal skirtas mokymo lėšas. Mokinių skaičius laikinojoje grupėje negali būti didesnis nei teisės aktais nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje.

87. Gimnazijos ugdymo turiniui įgyvendinti klasė dalijama į grupes arba sudaromos laikinosios grupės:

87.1. doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę ir tikybą, ir etiką;

87.2. užsienio kalboms, jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys;

87.3. informacinių technologijų ir technologijų dalykams mokytis, atsižvelgiant į darbo vietų kabinetuose skaičių, kurį nustato Higienos norma;

87.4. kitiems dalykams mokytis, jei gimnazijai pakanka mokymo lėšų.

88. Klasė į grupes gali būti dalijama ir sudaromos laikinosios grupės mokymosi, švietimo pagalbai teikti (pavyzdžiui, konsultacijoms ir pan.), dalykams mokytis, gamtos mokslų dalykų eksperimentiniams darbams atlikti, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir pasiekimams gerinti skirtas pamokas, bet tik tuo atveju, jeigu gimnazijai pakanka mokymo lėšų.

AŠTUONIOLIKTASIS SKIRSNIS
UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTINĖSE KLASĖSE

89. Gimnazija, planuodama ugdymo turinio įgyvendinimą, nenumato steigti jungtinių klasių.

DEVYNIOLIKTASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

90. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

91. Mokiniai namie mokomi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu. Savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu mokiniai gali būti mokomi tik pritarus gydytojų konsultacinei komisijai. Mokiniui, mokomam namie, gimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

92. Savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu namie mokomam mokiniui 5–6 klasėse skiriama 12 savaitinių pamokų, 7–8 klasėse – 13, gimnazijos I–II klasėse – 15, gimnazijos III–IV klasėse – 14. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti gimnazijoje arba mokytis savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniams, kurie mokosi namie pavienio mokymosi forma, skiriama iki 15 procentų, grupine mokymosi forma – iki 40 procentų

Bendrųjų ugdymo planų 124, 143 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus mokiniui per savaitę.

93. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), gimnazijos vadovo įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų gimnazijoje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą. Gimnazijos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę. Šias pamokas siūloma panaudoti mokinio pasiekimams gerinti.

II SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

94. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą. Mokiniui gali būti sudaromos sąlygos rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 „Dėl Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašas).

95. Gimnazija nustato ir skiria adaptacinį laikotarpį pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis ir naujai atvykusiems mokiniams. Siekiant padėti mokiniams sėkmingai adaptuotis, rekomenduojama į šią veiklą įtraukiami klasei vadovaujantis mokytojas, mokiniai savanoriai, gimnazijos švietimo pagalbos specialistai ir kt. Per adaptacinį laikotarpį rekomenduojama mokinių pasiekimų ir pažangos pažymiais nevertinti. (Adaptacinis laikotarpis 5- oje klasėje - 1 mėn.)

96. Gimnazija, formuodama ir įgyvendindama gimnazijos ugdymo turinį, gali:

96.1. iki 10 procentų didinti ar mažinti (perskirstyti) dalykui mokytis skiriamų pamokų skaičių. Perskirstyti dalykams skiriamas pamokas galima tarp keleto dalykų ar tarp visų;

96.2. ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla, ne tik gimnazijoje o motyvaciją mokytis skatinančiose saugiose aplinkose. Gimnazija ne pamokų forma organizuojamo ugdymo proceso trukmę perskaičiuoja į mokymosi pamokomis laiką;

96.3. dalykų bendrųjų programų turinį gimnazijos I–II klasėse skaidyti į modulius, kurių turinys ir skaičius pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius ir dalyko bendrojoje programoje numatytus mokinių pasiekimus. Ugdymo programą įgyvendinti per dalykų modulius;

96.4. gimnazijos I–II klasėse bendrą klasei skirtą pamokų skaičių tarp dalykų paskirstyti kitaip, nei nurodoma Bendrųjų ugdymo planų 124 punkte, išlaikant tą patį dalykų skaičių ir neviršijant minimalaus klasei skiriamo pamokų skaičiaus per mokslo metus. Gimnazija, nusprendusi dalykams mokytis skirti kitokį pamokų skaičių, nei numatyta Bendruosiuose ugdymo planuose, turi užtikrinti, kad bus pasiekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytų mokymosi rezultatai. Sprendimą skirti kitokį pamokų skaičių, nei numatyta Bendruosiuose ugdymo planuose, gimnazija suderina su Biržų r. savivaldybės administracija;

97. Pagrindinio ugdymo programos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, pirmiausia, turi būti panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams ar dalykų moduliams mokytis, diferencijuoto ugdymo turiniui įgyvendinti, projektinei ir kitai veiklai.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

98. Gimnazija, įgyvendinanti pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, užtikrina kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimų ugdymą per visų dalykų pamokas:

98.1. įtraukia šių gebėjimų ugdymą į mokyklos ugdymo turinį;

rašymo ir skaičiavimo gebėjimams tobulinti, pavyzdžiui: dalyko užduotims naudoti tekstus, uždarojo tipo testus papildyti atvirojo tipo klausimais, dalykinio rašymo užduotimis ir pan.;

98.2. rūpinasi, kad mokiniai, kuriems reikalinga pagalba skaitant, rašant, kalbant, skaičiuojant būtų teikiama, ir stebi jų daromą pažangą;

98.3. sudaro sąlygas per visų dalykų pamokas tobulinti aukštesnius skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir skaičiavimo gebėjimus.

99. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių kalba ir literatūra, užsienio (anglų, rusų) kalbos, matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, socialinė-pilietinė veikla, ekonomika ir verslumas, psichologija), meninis ugdymas (dailė, muzika, šokis), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas (žmogaus sauga, sveikatos ugdymas, etninė kultūra ir kt.).

100. Gimnazija priima sprendimus dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ ir Ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ įgyvendinimo formų mokyklos ugdymo turinyje.

101. Ugdymo sričių įgyvendinimas.

101.1. Dorinio ugdymo dalyką (etiką ar tikyba) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikyba renkasi dvejiems metams (5–6, 7–8, gimnazijos I–II klasėms).

101.2. Lietuvių kalba.

101.2.1. Lietuvių kalbos ir literatūros mokymosi motyvacijai skatinti naudojamos

Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo užduotys, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidiniai ir publikacijos.

101.2.2. Analizuojant lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimus ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų, PUPP rezultatais, kurie leidžia objektyviai įvertinti kiekvieno mokinio pasiekimus ir sudaryti galimybes stebėti individualią pažangą ir teikti reikalingą mokymosi pagalbą mokyklose), numatoma pagalba mokiniams (užduotys ir metodai spragoms įveikti). Jei mokinių skaitymo gebėjimai žemi, skiriama pakankamai laiko tekstų analizei, jų vizualizacijai.

101.2.3. Ugdant gabius lietuvių kalbai ir literatūrai mokinius ugdymo procesas individualizuojamas, diferencijuojamas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus pateikiamos įvairesnės, įdomesnės, sudėtingesnės užduotys, naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkursų „Kengūra“, „Švari galva“ užduotys ir kiti šaltiniai. Mokiniai skatinami dalyvauti olimpiadose, konkursuose.

101.2.4. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos ir literatūros Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaro sąlygas pašalinti mokymosi spragas (skiria konsultacijas, organizuoja mokymąsi laikinojoje grupėje ir kt.);

101.2.5. mokiniui, kuris mokėsi pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą, rekomenduojama mokytis lietuvių kalbos ir literatūros pagal jam sudarytą individualų ugdymo planą: skiriant papildomų pamokų, konsultacijų, sudarant galimybes savarankiškai mokytis; gimnazijos nustatytu laikotarpiu pasiekimus vertinti individualiai; siūlyti rinktis gimnazijos parengtas ir pritaikytas gimnazijos kontekstui pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programas. Rengiant šias programas, rekomenduojama vadovautis Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais.

101.3. Užsienio kalbos:

101.3.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos.

101.3.2. Antrosios užsienio kalbos mokytis privaloma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: prancūzų, rusų, vokiečių ar kitą. Mokykla privalo sudaryti galimybę rinktis antrąją užsienio kalbą iš ne mažiau kaip dviejų užsienio kalbų (neįskaitant mokinių pirmosios užsienio kalbos, kurios mokėsi kaip ankstyvosios užsienio kalbos pagal pradinio ugdymo programą ir toliau tęsia mokymąsi pagal pagrindinio ugdymo programą) ir sąlygas mokytis pasirinktos kalbos. Kalbai mokytis gali būti skiriama ir daugiau pamokų, negu nurodyta bendrųjų ugdymo planų 124 punkte, jei mokyklai pakanka mokymo lėšų. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu antrosios užsienio kalbos

galima pradėti mokytis ir nuo 5 klasės, jei mokyklai užtenka mokymo lėšų.

101.3.3. Baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimą centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS).

101.3.4. Ugdant gabius užsienio kalbai mokinius ugdymo procesas individualizuojamas, diferencijuojamas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus pateikiamos įvairesnės, įdomesnės, sudėtingesnės užduotys, naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“, užduotys ir kiti šaltiniai. Mokiniai skatinami dalyvauti olimpiadose, konkursuose.

101.3.5. Pagrindinio ugdymo programoje užtikrinamas pradėtų mokytis užsienio kalbų mokymosi tęstinumas. Keisti užsienio kalbą, nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos Bendrojoje programoje, arba jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu lankoma mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės toliau mokytis pradėtos kalbos. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

101.3.5.1. vienerius mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

101.3.5.2. susidarius mokinių grupei, kurios dydį numato gimnazija, atsižvelgdama į mokymo lėšas, visai grupei skiriamos dvi papildomos pamokos.

101.3.6. Jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, ir gimnazija nustato, kad jo vienos užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu gimnazija įskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja pagal dešimtbalę vertinimo sistemą. Gimnazija sudaro mokiniui individualų užsienio kalbos mokymosi planą ir galimybę vietoje užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ir literatūros ar kitos kalbos pamokas kitose klasėse.

101.3.7. Jeigu mokinys yra atvykęs iš kitos mokyklos ir, tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus, pageidauja mokytis pradėtos kalbos, o gimnazija neturi tos kalbos mokytojo:

101.3.7.1. mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su Biržų r. savivaldybės administracija. Skiriant pamokų skaičių, vadovaujamosi Bendrųjų ugdymo planų 124 punktu;

101.3.7.2. mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti gimnazijai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai.

101.4. Matematika.

101.4.1. Mokinių matematikos žinių lygis, remiantis nacionalinių ir tarptautinių tyrimų duomenimis, yra nepakankamas, todėl bus skiriama daugiau dėmesio jam įtvirtinti sprendžiant skaičių ir skaičiavimų, algebros, geometrijos uždavinius.

101.4.2. Mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamos problemų sprendimo, finansinio raštingumo pavyzdinės užduotys, Nacionalinio egzaminų centro matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotys, Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo užduotys, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidiniai ir publikacijos.

101.4.3. Analizuojant mokinių matematikos pasiekimus ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų, PUPP rezultatais, kurie leidžia objektyviai įvertinti kiekvieno mokinio pasiekimus ir sudaryti galimybes stebėti individualią pažangą ir teikti reikalingą mokymosi pagalbą mokyklose), numatoma pagalba mokiniams (užduotys ir metodai spragoms įveikti). Jei mokinių skaitymo gebėjimai žemi, skiriama pakankamai laiko uždavinių tekstų analizei, jų vizualizacijai, užrašymui matematiniais simboliais.

101.4.4. Ugdant gabius matematikai mokinius ugdymo procesas individualizuojamas, diferencijuojamas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus pateikiamos įvairesnės, įdomesnės, sudėtingesnės užduotys, naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotys ir kiti šaltiniai. Mokiniai skatinami dalyvauti olimpiadose, konkursuose.

101.4.5. Tikslingai naudotis informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis priemonėmis matematiniam ugdymui (rengiant ir naudojant interaktyvias užduotis).

101.5. Informacinės technologijos.

101.5.1. 7–8 klasėse skiriamos 35 dalyko pamokos. Siekiant mažinti mokinių mokymosi krūvį, organizuojamas integruotas informacinių technologijų mokymas, 7 klasėje pirmą pusmetį pamokas skiriamos informacinių technologijų bendrosios programos kursui (apie 50 procentų metinių pamokų), o antrą pusmetį informacinių technologijų mokyti integruotai (kiti 50 procentų pamokų) atliekant tiriamuosius darbus; 8 klasėje – priešingai: pirmą pusmetį informacinių technologijų mokyti integruotai (apie 50 procentų metinių pamokų) su kalbomis, socialiniais, gamtamoksliniais, menų dalykais, o antrą pusmetį pamokos skiriamos informacinių technologijų bendrosios programos kursui (kiti 50 procentų pamokų).

101.5.2. Integruojant dalyko ir informacinių technologijų programas, kai pamoką planuoja ir dalyko mokytoją konsultuoja informacinių technologijų mokytojas ar kai pamokoje dirba du mokytojai (dalyko ir informacinių technologijų), už mokytojo darbą atlyginama iš pamokų, skirtų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti.

101.5.3. gimnazijos I–II klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Gimnazija siūlo rinktis ne mažiau kaip iš dviejų modulių. Modulių renkasi mokinius.

101.6. Gamtamokslinis ugdymas.

101.6.1. Siekiant gerinti gamtamokslinį raštingumą, pirmiausia tobulinami mokinių pasiekimai Žemės ir visatos bei gyvųjų sistemų ugdymo turinio srityse.

101.6.2. Gimnazija užtikrina, kad:

101.6.2.1. per gamtos mokslų dalykų pamokas rekomenduojama mokyti tiriant, skiriant iki 30% dalyko valandų, siekiant ugdyti mokinių gebėjimus analizuoti ir interpretuoti duomenų rinkimo procedūras bei sąvokas, gebėjimą mąstyti ir diskutuoti gamtos temomis;

101.6.2.3. atsižvelgiant į mokinių gebėjimus ugdymo procesas individualizuojamas, diferencijuojamas, taikomos įvairesnės, įdomesnės, sudėtingesnės užduotys. Mokymosi medžiaga pritaikoma atsižvelgiant į mokinių turimas žinias, įgūdžius ir ugdymosi poreikius.

101.6.3. Įgyvendinant numatytą gamtos mokslų turinį pakankamai dėmesio skiriama gamtamoksliniams tyrimams: stebėjimui, analizavimui, eksperimentavimui, modeliavimui, įvairioms praktinėms veikloms, mokiniai skatinami bendradarbiauti, dirbti komandoje, derinami įvairūs ugdymo metodai ir inovacijos. Ugdymo turinyje daugiau dėmesio skiriama gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniame gyvenime.

101.6.4. Gimnazija skatina mokinius įsitraukti į gamtos mokslų būrelių, veiklas, dalyvauti įvairiuose gamtamokslinio raštingumo konkursuose, organizuoja veiklą po pamokų, įtraukiančią mokinius į tyrinėjimus.

101.7. Technologijos.

101.7.1. Mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

101.7.2. Mokiniais, pradantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Šio kurso programos įgyvendinimas tvirtinamas direktoriaus įsakymu (intensyvinimas, ekskursijos, susitikimai ar kt.)

101.7.3. Baigę integruoto technologijų kurso programą, mokiniai pagal savo interesus ir polinkius renkasi vieną iš privalomų technologijų programų (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų).

101.7.4. Mokiniais, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, gali būti siūloma rinktis kitokias technologinio ugdymo programas, gimnazijos sukurtas, atsižvelgiant į specifinius mokinių poreikius, mokymosi sąlygų ypatumus, gimnazijos ugdymo turinį (pavyzdžiui, mokykla, atsižvelgdama į mokyklos ugdymo turinio specifiškumą, gali siūlyti keramikos, robotikos programas).

101.8. Socialinis ugdymas.

101.8.1. Per socialinio ugdymo dalykų pamokas mokymąsi rekomenduojama grįsti tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.

101.8.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, rajono savivaldybės, gyvenvietės ir kt.) ir

Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalį istorijos ir geografijos pamokų rekomenduojama organizuoti netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudotis virtualiosiomis mokymosi aplinkomis.

101.8.3. Laisvės kovų istorijai mokytis skirta ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į pilietiškumo pagrindų pamokas.

101.8.4. Gimnazijos formuojamas socialinių dalykų ugdymo turinys teikia galimybę:

101.8.4.1. mokiniams rinktis pasirenkamuosius dalykus: psichologiją, ekonomiką ir verslumą ;

101.9. Kūno kultūra. Kūno kultūrai skiriamas 2 valandas per savaitę ir sudaromos sąlygos visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas (šokio, stalo teniso ir pan.) per neformaliojo švietimo veiklą gimnazijoje ar neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje..

101.9.1. Kūno kultūrai mokytis gali būti sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš gretimų klasių mokinių. Jei pakanka mokymo lėšų, klasė dalijama į grupes.

101.9.2. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose, atsižvelgiama į Higienos normos reikalavimus.

101.9.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaroma galimybė rinktis fizinį aktyvumą. Mokiniais sudaryta galimybė rinktis šią fizinio aktyvumo formą- mokiniai gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

101.9.4. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami, atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriami ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

101.9.5. mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūloma kita veikla (stalo žaidimai, veikla skaitykloje, bibliotekoje, konsultacijos, socialinė - pilietinė veikla ir kt.).

101.10. Meninis ugdymas.

101.10.1. Meninio ugdymo dalykus sudaro dailė, muzika ir šokis (pasirenkamasis dalykas).

101.10.2. Menų dalykų mokymą rekomenduojama integruoti į neformaliojo švietimo programas, organizuoti kitose erdvėse – kultūros įstaigose, netradicinėje aplinkoje, gamtoje ir kt.

102. Mokinys privalo mokytis visų Bendrųjų ugdymo planų 124 punkte klasei nurodytų dalykų, išskyrus tuos atvejus, kai gimnazija priima sprendimą intensyvinti dalykų mokymą. Bendrųjų ugdymo planų 124 punkte nurodomas dalyko bendrosioms programoms įgyvendinti skiriamas minimalus pamokų skaičius ir minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę. Mokinys pagal poreikius gali pasirinkti pageidaujamus mokytis pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius ir neformaliojo švietimo veiklas. Gimnazija gali skirti mokiniui ilgalaikių ir trumpalaikių konsultacijų. Maksimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę negali būti didesnis nei nurodytas Higienos normoje.

103. Pagrindinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę 2017–2018, 2018–2019 m. m.

Klasė	5	6	7	8	Pagrindinio ugdymo programos I dalyje (5–8 klasė)	gimnazijos I	gimnazijos II	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
Ugdymo sritys ir dalykai								
Dorinis ugdymas								
Dorinis ugdymas (etika) Dorinis ugdymas (tikyba)	1;1			1;1	4		1	6
Kalbos								
Lietuvių kalba ir literatūra	6;6			5;5	22		5;5	29
Užsienio kalba (1-oji)- anglų	3;3			3;3	12		3	18
Užsienio kalba (2-oji)- rusų	0;2			2;2	6		2	10
Matematika ir informacinės technologijos								
Matematika	4;4			4;4	16		4;4	24
Informacinės technologijos	1;1			1;1	4		1;1	6

Integruotos su IT pamokos		1;1		2			2	
Informacinės technologijos (programavimas)						0;1	1	
Gamtamokslinis ugdymas								
Gamta ir žmogus	2;2		–	4		–	4	
Biologija		–	2;1	3		2;1	6	
Chemija		–	0;2	2		2	6	
Fizika		–	1;2	3		2	7	
Socialinis ugdymas								
Istorija	2;2		2;2	8		2	12	
Pilietiškumo pagrindai		–	–	–		0;2	2	
Ekonomika ir verslumas (pasirenkamasis)			0;1	1				
Socialinė-nilietinė veikla**	10:10**		10:10**	40**		10:1	60**	
Geografija		0;2	2;2	6		2;1	9	
Ekonomika ir verslumas		–	–	–		1;0	1	
Meninis ugdymas								
Dailė		1;1	1;1	4		1	6	
Muzika		1;1	1;1	4		1	6	
Technologijos, kūno kultūra, žmogaus sauga								
Technologijos (tekstilė) Technologijos (konstrukcinės medžiagos)	2;2		2;1	7		1,5;1	9,5	
Šokis	1;1		1;0	3			3	
Kūno kultūra		3;2	2;2	9		2	13	
Žmogaus sauga		0,5;0,5	0,5;0,5	2		0	2,5	
Pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26,5	29,5	31,5	32,5	120;	32,5	32	184,5;
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Integruojama į ugdymo turinį							
	5–8 klasėse					9–10 klasėse		
Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius per savaitę	12;				12;	14;		26;
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per savaitę)	8				8	5		13

Pastaba. ** valandų (pamokų) skaičius per metus.

III SKYRIUS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

104. Vidurinio ugdymo programa vykdoma, vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, Ugdymo programų aprašu, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Geros mokyklos koncepcija, Bendraisiais ugdymo planais, gali būti atsižvelgiama į Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašą ir mokinių individualiais ugdymo(si) planais.

105. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro:

105.1. privaloma dalis: privalomi mokytis dalykai ir privalomai pasirenkami dalykai ir (ar) moduliai;

105.2. laisvai pasirenkama dalis: pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai. Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai.

106. Gimnazija nustato mokinio individualaus ugdymo plano struktūrą ir jo keitimo tvarką.

107. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, gimnazijos pasiūlymais ir atsižvelgdamas į tolesnius mokymosi planus, priima sprendimą, kokius dalykus ar modulius renkasi mokytis pagal vidurinio ugdymo programą, apsisprendžia dėl brandos darbo rengimo ir kartu su mokytojais, padedant ir tėvams (globėjams), pasirenkia individualų ugdymo planą.

108. Mokinio pasirinkti mokytis dalykai tampa privalomi. Jeigu pasirinkto dalyko programos mokinys nebaigia ir nepasiekia joje numatytų pasiekimų – pripažįstama, kad jis jo nesimokė.

109. Gimnazija, atsižvelgdama į mokinių pasirinkimus, jų individualius ugdymo planus, modeliuoja kokybišką vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą. Laikinosios grupės sudaromos iš mokinių, kurie pasirenka tą pačią bendrojo ugdymo dalyko kurso programą, tą patį dalyko modulį, pasirenkamąjį dalyką ar profesinio mokymo programos modulį, išskyrus mokyklas, nurodytas Bendrųjų ugdymo planų 138 punkte.

110. Jeigu mokinys pageidauja, gimnazija sudaro sąlygas pagerinti pasirinktų ugdymo sričių ar atskirų dalykų kompetencijas papildomai rengtis brandos egzaminams ar tolesniam mokymuisi baigus vidurinio ugdymo programą.

111. Mokinui, atvykusiam iš kitos mokyklos, gimnazija užtikrina galimybes įgyvendinti savo individualų ugdymo planą arba, nesant tam sąlygų, pasiūlo keisti pasirinktus dalykus ar modulius.

112. Vidurinio ugdymo programoje gimnazija siūlo mokiniui:

112.1. jo mokymosi poreikius atliepiančius pasirenkamus dalykus, dalykų modulius. Nesant patvirtintų pasirenkamųjų dalykų programų ar dalykų modulių programų, jas parengia gimnazija (Bendrųjų ugdymo planų 22 punktą);

113. Gimnazija užtikrina, kad minimalus privalomų, privalomai ir laisvai pasirenkamų dalykų skaičius mokinio individualiame plane būtų ne mažesnis nei 8, o minimalus pamokų skaičius per savaitę – 28. Didinant pamokų skaičių per savaitę privalu laikytis Higienos normoje numatyto pamokų skaičiaus per dieną.

114. Gimnazija, siekdama užtikrinti, kad mokinys, mokydamasis pagal vidurinio ugdymo programą, tobulintų tolesniam mokymuisi, darbui būtinas kompetencijas, ugdymo procese taiko inovatyvius, besimokantiems patrauklius ir aktualius mokymo(si) būdus, plėtoja savarankišką mokymąsi, sudaro sąlygas mokinių socialinei-pilietinei veiklai, savanorystei, padeda mokiniams susipažinti su profesijų įvairove ir pasirinkimo galimybėmis, planuoti tolesnį savo mokymąsi ir(ar) darbinę veiklą, karjerą.

115. Gimnazijoje yra viena gimnazijos III ir viena gimnazijos IV klasė, todėl pagal turimas mokymo lėšas ji pasirenka tinkamiausią būdą įgyvendinti dalykų bendrojo ir išplėstinio kursų programas ir užtikrinti mokymo kokybę.

116. Gimnazijoje priimti sprendimai dėl Ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 įgyvendinimo priimtas sprendimas šias programas integruoti į dalykų turinį.

117. Žmogaus saugos dalykas taip pat integruojamas į dalykų ugdymo turinį pagal dalykų tematiką (fizika, chemija, biologija, istorija, geografija)

118. Mokiniam, kurie mokosi savarankišku būdu pavienio mokymosi forma, konsultacijoms skiriama iki 15 procentų, o besimokantiems grupinio mokymosi forma – 40 procentų Bendrųjų ugdymo planų 143 punktu nustatyto savaitinių pamokų skaičiaus.

119. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių kūno kultūros ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 122.10.3, 122.10.5 papunkčiais.

120. Vidurinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per savaitę ir per dvejus metus:

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui per savaitę+ ***	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas	2		
Dorinis ugdymas (etika)		2	-
Dorinis ugdymas (tikyba)		2	-
Kalbos			
Lietuvių kalba ir literatūra	8	8	10

Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį
Užsienio kalba (...)	6	6	6
Socialinis ugdymas	4		
Istorija		4	6
Geografija		4	6
Integruotas istorijos ir geografijos kursas		4	
Matematika	6	6	9
Informacinės technologijos (...)		2	4
Gamtamokslinis ugdymas	4		
Biologija		4	6
Fizika		4	7
Chemija		4	6
Integruotas gamtos mokslų kursas		4	–
Meninis ugdymas ir technologijos	4		
Dailė		4	6
Muzika		4	6
Teatras		4	6
Šokis		4	6
Menų pažinimas		4	6
Kompiuterinės muzikos technologijos		4	6
Grafinis dizainas		4	6
Fotografija		4	6
Filmų kūrimas		4	6
Technologijos kryptys. Technologijos (...)			
Turizmas ir mityba		4	6
Statyba ir medžio apdirbimas		4	6
Tekstilė ir apranga		4	6
Taikomasis menas, amatai ir dizainas		4	6
Verslas, vadyba ir mažmeninė prekyba		4	6
Mechanika, mechaninis remontas		4	6
Kitos technologijų kryptys		4	6
Integruotas menų ir technologijų kursas		4	6
Kūno kultūra	4-6		
Bendroji kūno kultūra		4/6	8
Pasirinkta sporto šaka (...)		(4-6)	
Žmogaus sauga**	0,5	0,5	0,5
Brandos darbas (...)	0,5		
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		Iki 26	Iki 26
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę	28 pamokos per savaitę;		
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius) klasei	6 (valandos) pamokos dvejiems metams		
Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	24 pamokos per savaitę dvejiems metams		
Maksimalus pamokų skaičius klasei, esant 3 ir daugiau gimnazijos III klasių, – 51 pamoka per savaitę. Minimalus pamokų skaičius klasei, esant vienai gimnazijos III klasei, – 43 pamokos per savaitę. Klasei gali būti skiriama ir daugiau pamokų, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir neviršijant mokymui skirtų lėšų.			

Pastaba. **integruojama į ugdymo turinį.

121. IIIg ir IVg klasėms:

Ugdymo sritys, dalykai	IVg 2017-2018 m. m.	IIIg 2017-2018 m. m.	IVg 2018-2019 m. m.
Dorinis ugdymas			
Tikyba	1B	1B	1B
Etika		1B	1B
Kalbos			
Lietuvių kalba ir literatūra	5A	5A	5A
Lietuvių kalbos modulis	1		
Užsienio kalba (anglų)	3 į B1	3 į B2	3 į B2
Anglų kalbos modulis			1
Užsienio kalba (rusų)	3 į B1		
Socialinis ugdymas			
Istorija	3A	3A+2B	3A+2B
Geografija	2B	2B	2B

Ekonomika	2		
Matematika	5A	4A	5A
Matematikos modulis			1
Informacinės technologijos	1B	2A+1B	2A+1B
Gamtamokslinis ugdymas			
Biologija	3A	3A	3A
Fizika	2B	3A	4A
Chemija	2B	2B	2B
Meninis ugdymas ir technologijos			
Dailė	2B	2B	2B
Muzika		2B	2B
Kūno kultūra			
Bendroji kūno kultūra	2B	2B	2B
Pasirinkta sporto šaka (krepšinis)	2B	2B	2B
Pasirinkta sporto šaka (atletinė gimnastika)		2B	2B
Žmogaus sauga	0,25** (integr.)	0,25** (integr.)	0,25** (integr.)
Viso	38	43	43

IV SKYRIUS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

122. Gimnazija, rengdama gimnazijos ir mokinio individualųjį ugdymo planą, sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą ir būtina švietimo pagalbą.

123. Gimnazija mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir šio skyriaus nuostatomis (jei šiame skyriuje neregamentuojama, mokykla vadovaujasi kitomis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis, reglamentuojančiomis švietimo programų įgyvendinimą) ir atsižvelgia į:

123.1. formaliojo švietimo programą;

123.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

123.3. individualizuoto ugdymo ir švietimo pagalbos reikmę, vykdydama švietimo pagalbos specialistų, gimnazijos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas;

123.4. gimnazijos galimybes (specialistų komanda, mokymo(si) aplinka, mokymo ir švietimo pagalbos lėšos).

124. Gimnazija, pritaikydama ugdymo planą mokinio reikmėms ir vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 124, 143 punktuose nurodytu pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, gali:

124.1. iki 30 procentų koreguoti dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičių (nemažindamos nustatyto mokiniui minimalaus pamokų skaičiaus per savaitę);

124.2. planuoti specialiąsias pamokas ir (ar) didinti pamokų, skirtų ugdymo sričiai, socialinei veiklai, ugdymui profesinei karjerai, medijų ir informaciniam raštingumui ir t. t., skaičių, siekiant plėtoti asmens kompetencijas ir tenkinti ugdymosi poreikius;

124.3. keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgdamos į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas;

124.4. keisti pamokų trukmę, dienos ugdymo struktūrą, atsižvelgdamos į mokinio galias ir

sveikatą, poilsio poreikį, keliamus individualius ugdymo tikslus;

124.5. formuoti nuolatines ar laikinas grupes, pogrupius iš tos pačios ar skirtingų klasių mokinių.

125. Pagrindinio ugdymo individualizuotos programos ir socialinių įgūdžių ugdymo programos įgyvendinimas (išskyrus įgyvendinimą vaikų socializacijos centruose) pateikiamas 7 priede.

ANTRASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

126. Individualus ugdymo planas rengiamas:

126.1. atsižvelgiant į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas, ugdymo programą, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą;

126.2. mokiniui, kuris mokosi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu;

126.3. kai mokiniui pagal pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir gimnazijos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas tam tikru laikotarpiu reikia intensyvios švietimo pagalbos.

127. Pritaikant bendrąjį mokyklos ar klasės ugdymo planą individualioms mokinio ugdymosi reikmėms, galima:

127.1. vėliau pradėti mokytis pirmosios ar antrosios užsienio kalbos, mokytis tik vienos užsienio kalbos – mokinį, turintį klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslintų intelekto), judesio ir padėties, bendrųjų mokymosi sutrikimų, turintį kochlearinius implantus;

127.2. besimokantį pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą pagrindinio ugdymo programoje prasidedančių dalykų pradėti mokytis metais vėliau, juos sieti su praktiniais mokinio interesais, kasdiene gyvenimo patirtimi; mokymas gali būti organizuojamas atskiromis veiklomis;

127.3. besimokančiam pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, jei ugdymas įgyvendinamas pagal Bendrųjų ugdymo planą 124 punktą, vietoje kelių vienos srities dalykų galima siūlyti integruotas tų dalykų pamokas, dalykų modulius, projektines veiklas, skirtas esminėms srities dalykų ir bendrosioms kompetencijoms įgyti;

127.4. nemokyti užsienio kalbų turinčiojo kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina klausos sutrikimai (išskyrus nežymų klausos sutrikimą). Užsienio kalbų pamokų laikas gali būti skiriamas lietuvių, lietuvių gestų kalbai mokytis;

127.5. nemokyti muzikos turinčiojo klausos sutrikimą (išskyrus nežymų);

127.6. nemokyti technologijų turinčiojo judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus);

127.7. vietoj šiame punkte nurodytų dalykų mokinys gali rinktis kitus individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą, o tautinės mažumos kalba besimokantis mokinys – mokytis lietuvių kalbos ir literatūros.

128. Mokiniui, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodomų savaitinių pamokų skaičiumi, kuris gali būti koreguojamas iki 20 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti mažinamas ar didinamas 1 ar 2 pamokomis.

128.1. Sutrikusios klausos mokiniui individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktais, be to:

128.1.1. atsižvelgiant į klausos netekimo laiką, kalbos išsivystymo lygį, turimus tarties įgūdžius ir gebėjimą bendrauti kalba, ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti;

128.1.2. kurčio ir neprigirdinčio mokinio ugdymo plane turi būti skiriama: lietuvių gestų kalbai – 2–3 pamokos, lietuvių kalbai ir literatūrai – 6–8 pamokos;

128.1.3. kurčias ir neprigirdintis mokinys mokomas totaliosios komunikacijos žodiniu ar dvikalbiu metodu, atsižvelgiant į individualius gebėjimus ir tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus;

128.1.4. 9–10 klasėse iš mokinio ugdymo(si) poreikius tenkinančių pamokų 3 pamokos per savaitę skiriamos mokytis individualizuotai ir diferencijuotai bei karjeros valdymo kompetencijoms

ugdyti;

128.1.5. mokiniui tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo specialiosioms pratyboms skiriama: 5 klasėje – 2 pamokos, 6–10 ir gimnazijos klasėse – po 1 pamoką per savaitę, turintiems kochlearinius implantus – po 2 pamokas per savaitę. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti.

128.2. Sutrikusios regos mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktais. Ugdymo plane skiriamos specialiosios pamokos ir specialiosios pratybos:

128.2.1. silpnaregiui mokiniui, kuriam gresia pavojus apakti, individualioms pratyboms (iki ketverių metų) mokyti(s) Brailio rašto skiriamos 1 ar 2 pamokos per savaitę, kursas gali būti intensyvinamas;

128.2.2. aklam (regėjimo aštrumas nuo šviesos pojūčio iki 0,04) ir silpnaregiui (regėjimo aštrumas – 0,05–0,1) mokiniui regėjimui lavinti galima skirti 1 ar 2 pamokas per savaitę (turint mokymo lėšų). Šis kursas gali būti intensyvinamas;

128.2.3. tiflopedagoginė pagalba aklam ir žymią silpnaregystę (regėjimo aštrumas su korekcija geriau matančia akimi nuo 0,05 iki 0,1) turinčiam mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma;

128.2.4. nereginiui mokiniui individualioms mobilumo lavinimo pratyboms skiriama po 1 pamoką per savaitę. Šios pamokos gali būti skiriamos ir kasdienio gyvenimo bei komunikaciniams įgūdžiams ugdyti.

128.3. Kurčnerio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 7 priedu.

128.4. Sutrikusios kalbos ir kitos komunikacijos mokiniui gimnazijos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktais. Ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti:

128.4.1. specialiosioms pratyboms 5–8 klasėse skiriama po 2 pamokas trims mokiniams per savaitę, 9–10 klasėse – po 0,5 pamokos mokinio kalbai ir komunikacijai lavinti;

128.4.2. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama po 0,5–1 pamoką per savaitę (mokymai mokomi individualiai ar diferencijuotai).

128.5. Judesio ir padėties sutrikimų turinčiam mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 124 ir 143 punktais. Ugdymo plane pamokos turėtų būti skiriamos gydomajai kūno kultūrai, sensomotorikai lavinti, naudojimosi kompiuteriu įgūdžiams formuoti, komunikaciniams gebėjimams ugdyti:

128.5.1. mokiniui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi ar turinčiam judesio ir padėties sutrikimų (išskyrus lengvus), individualioms gydomosios kūno kultūros pratyboms skiriama 1 ar 2 pamokos per savaitę;

128.5.2. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, 5–10 klasėse tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti;

128.5.3. 4–8 mokinių grupei gali būti skiriamos 2–3 gydomosios kūno kultūros pamokos per savaitę.

129. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Kai gimnazijos nėra švietimo pagalbos specialistų, mokytoją konsultuoja mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir (ar) savivaldybės administracijos švietimo padalinių specialistai.

TREČIASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ,** **MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS**

130. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 44–55 punktų nuostatomis.

131. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal bendrojoje programoje numatytus pasiekimus, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokinys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi).

132. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą arba Socialinių įgūdžių ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama individualiai ugdymo sutartyje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

133. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

134. Gimnazija specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės, švietimo pagalbos tarnybos ir gimnazijos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

135. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

135.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

135.2. ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, atsižvelgiant į mokinio galias, keliamus ugdymo(si) tikslus, tenkinant jo reikmes. Siekiant įtraukties į bendrą ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai;

135.3. specialiųjų pratybų forma: individualių, mažoms grupelėms (2–4 mokiniai), grupėms (5–8 mokiniai). Mokiniam, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba gali būti teikiama per specialiąsias pamokas;

136. Specialioji pagalba:

136.1. teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

136.2. teikiama mokytojo padėjėjo;

136.3. teikiama ugdymo proceso metu.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

137. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu gimnazija organizuoja pagal vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės, švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

138. Mokiniui, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokyti namie gimnazija skiria pamokų vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 107–110 ir 124, 143 punktais, 1 ar 2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.

139. Mokiniui, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokyti namie skiriama ne mažiau kaip 8 valandos per savaitę:

139.1. mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 107–110 punktais, 1 ar 2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms;

139.2. turinčiam judesio ir padėties sutrikimų skiriama 1–2 valandos per savaitę gydymajai mankštai.

PRITARTA
Gimnazijas tarybos 2017 m.
rugpjūcio 30 d. protokolu Nr. M-3